

Yrkesopplæringsnemndas oppgaver - godkjenning av lærebedrifter

---

TOLKNINGSUTTALELSE | 12.12.2014

Denne tolkningsuttalelsen er markert som utgått fordi den omhandler den gamle opplæringsloven.

Det er fylkeskommunen som godkjenner lærebedrifter. Yrkesopplæringsnemnda er et rådgivende organ når det gjelder bedriftenes faglige egnethet.

Fylkeskommunen har godkjenningsmyndighet av lærebedrifter

Det er fylkeskommunen som er tillagt godkjenningsmyndigheten av lærebedrifter, jf. opplæringsloven § 4-3 (1) og (2), jf. forskriften § 11-1. Før fylkeskommunen treffer et endelig vedtak skal fylkeskommunen legge "avgjerande vekt på den faglege vurderinga frå yrkesopplæringsnemnda". Det ble innført ved lovendringer i 2007 på området for fag- og yrkesopplæring.

Det er særlig blitt vektlagt at fylkeskommunen med dette skal få et helhetlig ansvar både for at retten til videregående opplæring blir oppfylt og for det overordnede kvalitetsarbeidet. Yrkesopplæringsnemnda (Y-nemnda) skal være et rådgivende organ for fylkeskommunene når det gjelder bedriftenes faglige egnethet.

Y-nemndas oppgaver når det gjelder godkjenning av en lærebedrift gjelder også ved en eventuell tilbaketrekking av en godkjenning.

Bedrifter som oppfyller kravene, har rett til godkjenning

I Ot. prp. nr. 41 (2006-2007) pkt. 6.3.4 fremgår det "Dersom ei bedrift anten aleine eller som del av eit opplæringskontor eller ein opplæringsring fyller krava i lova for å få godkjenning, skal bedrifta få den godkjenninga ho har krav på etter lova. Fylkeskommunen kan ikkje stille andre krav til bedriftene for godkjenning enn dei som går fram av lova."

I tillegg til teksten fra Ot. prp. nr. 41 (2006-2007) pkt. 6.3.4, hadde lovarbeidsgruppen følgende kommentar: "Lovarbeidsgruppen vil til slutt i tilknytning til godkjenning av lærebedrifter presisere at dersom en bedrift enten alene eller som del av et opplæringskontor eller en opplæringsring fyller lovens krav for å få godkjenning, skal bedriften få den godkjenningen den har krav på etter loven. Med andre ord kan ikke en fylkeskommune foreta en nytte- eller behovsvurdering, eller stille andre krav til bedriftene enn det som fremkommer av loven."

En rett til godkjenning (forutsatt at lovens krav er oppfylt) innebærer ingen rett til å bli tildelt lærlinger. Men slik tildeling må i alle tilfelle foretas ut fra de forvaltningsrettslige prinsipper om nøytralitet og saklighet.

Andre krav til bedriftene

Hvis Y-nemndas begrunnelse vektlegger hensyn som etter lov og forskrift ikke inngår i den faglige vurderingen av det som y-nemnda skal vurdere, er fylkeskommunen ikke bundet av y-nemndas vedtak. Det kan for eksempel være en nytte- eller behovsvurdering av bedriften.

Nødvendig med oppfølging av opplæringskontor og medlemsbedrifter

Det er nødvendig at både opplæringskontor og medlemsbedrifter følges opp av fylkeskommunene. Derfor det systemet slik at også de enkelte lærebedriftene som inngikk i en opplæringsring skulle godkjennes, for at opplæringskontoret skulle få en godkjenning av fylkeskommunen. Meningen er at et lovfestet ansvar vil stimulere til ytterligere god kvalitet i opplæringen, og samtidig skape et system for å sikre at alle lærebedrifter ville gi en opplæring av høy kvalitet til lærlingene og lære kandidatene.

Vedlegg

- [Vårt svar til Vest-Agder fylkeskommune](#)